

200-letnice rojstva Valentina Staniča in 50-letnice smrti dr. Klementa Juga ter delovni program v sezoni 1974.

Dne 13. 3. 1974 je bil v Kranju sestanek predstavnikov VP 1098 Kranj, VP 2050 Ljubljana, podjetja Elan, zbora učiteljev smučanja in PZS (Rajer, ing. Škerbinek, Melanšek). Na sestanku, ki je trajal ves dopoldan, je bilo dogovorjeno širše sodelovanje med JLA in PZS, zborom smučarskih učiteljev ter tovarne Elan. Zapisniki sestanka ter konkretne predloge so predstavniki navedenih VP posredovali Generalnemu štabu JLA.

Dne 20. 3. 1974 je bila razširjena seja sekretariata republiške konference ZMS, na kateri je bilo obravnavano vprašanje vključevanja mladih v specializiranih organizacijah v priprave za SLO. Sestanka sta se udeležila tov. Jože Rajer in tov. Jože Melanšek in sta zelo izčrpno seznanila vse navzoče o delu naše organizacije na tem področju.

Alpinistični odsek PD Kamnik je 7. 4. 1974 priredil 11. Štuparjev memorial na Kamniškem sedlu. Nastopilo je 39 mladincev, 31 planincev, 9 alpinistk in 2 planinki iz 8 alpinističnih odsekov iz 6 planinskih društev. Prehodni pokal je osvojila ekipa Mojstrane.

Mladinska komisija PZS je priredila v Bohinju od 5.-7. 1974 seminar za mladinske vodnike in mentorje planinskih skupin, od 11.-14. 4. 1974 pa seminar za inštruktorje planinske vzgoje, načelnike mladinskih odsekov in člane odbora za vzgojo in izobraževanje.

Planinsko društvo Ilirska Bistrica in Občinski svet zveze sindikatov sta 27. 4. priredila 5. tradicionalni izlet na Kozlek v čast 33-letnice ustanovitve OF in proslave 1. maja.

Aktiv ZMS je organiziral 2. 5. 1974 v Vratih tekmovanje mladih iz vse Slovenije v alpskem smučanju pod naslovom »Mladi v spomin padlih gornikov«.

PD Šoštanj in Tovarna usnja Šoštanj sta 1. maja priredila pri Andrejevem domu na Slemenu prvomajsko proslavo združeno z 70-letnico ustanovitve PD Šoštanj. V imenu PZS se je proslave udeležil tov. Tone Bučar in podelil društvu darilo, kolektivno tovarno za spominsko plaketo. Dne 1. 5. 1974 je bila na Kleku v Gorskem Kotaru slovesna otvoritev proslave 100-letnice planinstva na Hrvaškem in v Jugoslaviji. Udeležila se jo je delegacija glavnega odbora PZS pod vodstvom predsednika dr. Mihe Potočnika.

Dne 5. 5. 1974 je postaja GRS Mojstrana priredila 2. memorial Zvoneta Koflerja, ki je bil v Vratih 5. maja.

PD Kozjak Maribor bo 12. 5. 1974 priredilo na Tojzlovem vrhu tradicionalno orientacijsko tekmovanje za pionirje, mladince in člane.

Dne 26. 3. je bil ustanovni občni zbor PD Komunalno podjetje Ljubljana. Udeležil se ga je prof. Tine Orel.

V času od 15. 12. 1973 do 11. 5. 1974 je bilo mnogo sej na Republiški konferenci SZDL, na komiteju za telesno kulturo IS, na sekretariatu za kulturo in prosveto SRS, Telesno-kulturni skupnosti ter v drugih organih in organizacijah. Na sejah so sodelovali tudi mnogi predstavniki naše organizacije. Vseh sej in sestankov zaradi preobširnosti ne navajamo.

V tem času je bilo tudi mnogo občnih zborov planinskih društev.

OBČNI ZBOR JAMARSKE ZVEZE SLOVENIJE

Letošnji občni zbor Jamarske zveze Slovenije v Kranju, kjer je slovenske raziskovalce Krasa gostilo tamkajšnje Društvo za raziskovanje jam, je bil združen z osmim zborovanjem jamarjev. Jamarske prireditve so se pričele že v petek, 7. 6. zvečer s predavanjem Tomaža Planine o visokogorskem krasu.

Naslednjega dne dopoldne so se zvrstila strokovna predavanja. Uvodno predavanje ing. M. Debeljaka je bilo posvečeno Triglavskemu narodnemu parku in zaščiti našega gorskega sveta. Zatem so jamarji govorili o raziskovanju Kriških padov in jam v Savinjskih Alpah, o geološki zgradbi naših Alp, o Šimnovem breznu pri Gorjah, o razliki med Dinarskim in alpskim krasom, o tipologiji kraških objektov in o arheoloških značilnostih oorenjskega in visokogorskega sveta. Na sporedu je bilo tudi nekaj tehničnih predavanj, npr. o tem, kaj lahko jamar prispeva k raziskovanju jamskega življenja, o obrabljanju vrvi in o novejši tehniki spuščanja v brezna.

Zborovanja in kasnejšega občnega zbora so se udeležili tudi zastopniki jamarjev iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, jamarji iz stare Gorice in italijanskega Tržiča.

Občni zbor Jamarske zveze Slovenije je bil v soboto 8. 6. popoldne. V okviru običajnega dnevnega reda, ki ga je po pričetku in uvodnem govoru predsednika dr. F. Lebna vodil predsednik Društva za raziskovanje jam v Kranju Davorin Preisinger, so občni zbor pozdravili zastopniki IO Zveze organizacij za tehnično kulturo, Zveze za zaščito spomenikov BiH, Zavoda Postojnske jame, Planinske zveze Hrvaške, Kraške turistične zveze in Društva istraživača iz Valjeva.

Po obširnem poročilu predsednika, ki je zajelo delovanje IO, komisij Jamarske zveze Slovenije in delovanje vseh 23 enot, ki raziskujejo kras domala prek vse Slovenije, je sledilo poročilo blagajnika, iz katerega je bilo razvidno, da Jamarska

zveza Slovenije s skromnimi sredstvi dokaj dobro gospodari.

Sledila je podelitev častnih znakov. Podeljenih je bilo 6 zlatih častnih znakov in 20 srebrnih častnih znakov Jamarske zveze Slovenije. Društvo za raziskovanje jam iz Kranja pa je vsem 23 enotam JZS dalo spominske zastavice.

V razpravi, ki je sledila in se je nanašala deloma na poročilo predsednika, so delegati razpravljali o katastrofu kraških objektov, potrebi tečaja, ki naj bi jamarje uvedel v vodenje in urejevanje katastra, in o financiranju slovenskega katastra kraških objektov. Rečeno je bilo, da bi morala JZS dobiti sredstva za vodenje katastra in za zbiranje podatkov od institucij, ki podobne katastre (kataster voda, kataster zemljišč itd.) že imajo.

Druga važna točka, na kateri so se raz-

pravljanci ustavili, je bilo onečiščenje podzemlja zaradi industrijskih odpadkov. Ugotovili so, da programu sanacijskih del ilirskobistriške industrije ne kaže zaupati, kajti stanje Notranjske Reke se poslabšuje kljub obljubam in v izboljšanje namenjenim sredstvom. Prizadeži za problematiko doline ne kažejo nobenega razumevanja in dobre volje. Temu problemu bo posvečena tudi javna tribuna 22. junija v Postojni. Podobne težave in probleme opazujejo v svoji okolici tudi kočevski jamarji.

Delegati so zbrali podpise k peticiji, da je v primeru doline Notranjske Reke upoštevati ustavna načela o pravici človeka do zdravega in čistega okolja.

Jamarsko zvezo bo v naslednjih dveh letih vodil dr. France Leben.

Dušan Novak

ALPINISTIČNE NOVICE

OČENJEVANJE SMERI

UIAA je izdala poseben zvezek svojega glasila, v katerem je obrazložila in nakazala, kako naj sodobni alpinist poroča o svojih storitvah. UIAA si prizadeva, da bi prišlo v tem pogledu do enotnosti, ki seveda ne bi bila sama sebi namen. V predgovoru, ki sta ga podpisala Fritz Wiessner, predsednik komisije za obravnavo te problematike, in dr. Jean Juge, predsednik UIAA, sta posebno poudarila prosto plezanje, ki odpira nove idealne in športne cilje, saj se marsikakšna smer, preplezana z modernimi rekviziti, da preplezati prosto in se kot taka posebej oceni. V ZDA je to že prišlo v navado, tako da se v njihovih poročilih že bere takole: Smer xy, 1. vzpon 1967, A₂, prva prosta ponovitev 1971, VI+.

V tem zvezku so zanimivi zgledi za ocene prosto plezanih smeri v granitu in apnencu. Izpadle so npr. v apnencu taka VI+, kot je Carlessova v južni steni Torre Trieste in v severni steni Velike Cine iz leta 1958 (Hasse/Brandler), češ da so mesta VI+ že po nekaj ponovitvah bila tako našpikana s klini, da niso več na stopnji VI+.

Ogleda vredni so opisi, ki jih predlaga UIAA. Saj niso nekaj bistveno novega, so le poziv mlajšim navezam, naj spoštujejo uveljavljeno šablono, ki ima tako slavno tradicijo v stoletnem odkrivanju Alp in drugih gorstev. Model za opis smer npr. v Walkerjevem stebri je takle:

Grandes Jorasses, 4208 m

Severna stena Walkerjevega stebra. R. Cassin, G. Esposito, U. Tizzoni, od 4. do 6. VII. 1938, VI-, A₁, številni raztežaji IV in V.

Kombinirano plezanje.

1200 m, možnosti za bivakiranje.

Priporočljiva oprema: 20-30 klinov, 20 vponk, 1 strema, nekaj zank, dereze, cepin - kladivo (bavtica, ledno kladivo), 14-18 ur v dobrih razmerah.

Najprimernejši čas: Od srede julija do konca avgusta.

Walker šteje med največje kombinirane ture v Alpah. V dobrih razmerah lepa plezarija, skala večji del dobra.

Objektivno nenevarno (relativno). Nevarnost vremenskih sprememb. Sledi opis smeri in sestopa.

T. O.

O SEDMI STOPNJI

Knjiga Reinholda Messnerja »Sedma stopnja« je bila tudi pri nas precej popularizirana, njeno vsebino je v strnjeni obliki široki javnosti predočil ugledni alpinist in publicist Tine Mihelič, o njej je nekajkrat pisal tudi naš list. Knjiga je izšla istočasno v Münchnu, Bernu in na Dunaju in je seveda naletela na velik odmev. Recenzenti hvalijo Messnerjevo spretno pero, s katerim bralca navdušuje, ne da bi zašel v opisovanje svojih izjemnih storitev v patos, pretiravanje ali samohvalo. Nekateri pripominjajo, da Messnerja ni možno